

Position Paper ECP | Platform voor de InformatieSamenleving

t.b.v. Rondetafelgesprek met Commissie voor Digitale Zaken d.d. 8 december 2021

ECP | Platform voor de InformatieSamenleving is een onafhankelijk en neutraal platform waar overheden, wetenschap, bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties publiek-privaat samenwerken aan en kennis uitwisselen over een verantwoorde vormgeving van onze digitaliserende samenleving.

ECP ziet drie met elkaar verbonden ontwikkelingen in de informatiesamenleving en de uitdagingen die dat voor de politiek stelt. We benoemen allereerst de ontwikkeling en koppelen er vervolgens het standpunt en de bijdrage van ECP aan.

Digitale technologie als aanjager van innovatie en verandering

Ontwikkeling: Technologie is een van de belangrijkste drivers van verandering in onze samenleving. Denk aan het internet, artificial intelligence, big data, cloudcomputing, blockchain, quantum computing. Dit zijn technologieën die andere technologieën en toepassingen mogelijk maken en van grote invloed zijn op de maatschappij. De WRR noemt dit systeemtechnologieën en een systeemtechnologie vereist een integrale aanpak, met intensieve betrokkenheid van de overheid.

Standpunt: Het standpunt van ECP is dat we die technologieën moeten 'kennen, kunnen en richting geven'. Met 'kennen' bedoelen we dat we moeten weten wat de technologie inhoudt, dat we de maatschappelijke betekenis moeten kunnen duiden, dat we kennis hebben op onze (hoge)scholen en universiteiten. Met 'kunnen' bedoelen we dat Nederland mee moet kunnen doen in de ontwikkeling en toepassing van die technologieën. Dat vraagt een duurzaam goede infrastructuur, samenwerking binnen het Nederlandse en het Europese ecosysteem, gekwalificeerde mensen, een digivaardige en mediawijze bevolking. En met 'richting geven' bedoelen we dat we de context rondom die nieuwe technologie goed moeten inrichten.

Bijdrage ECP: ECP biedt als neutrale partij inhoudelijke en organisatorische ondersteuning aan coalities, werkgroepen en allianties en ruimte om te verbinden en te groeien. Denk aan Nederlandse AI Coalitie (NL AIC), Dutch Blockchain Coalition (DBC), dutch digital delta (ddd), platform Quantum en de nationale bijdrage aan het Internet Governance Forum.

Digitalisering in domeinen: innovatie en transformatie

Ontwikkeling: De bovengenoemde technologieën zorgen binnen alle domeinen voor grote veranderingen voor het primaire proces. Dit geldt zowel binnen maatschappelijke domeinen zoals zorg, onderwijs en overheid, als binnen economische domeinen zoals bouw, energie en industrie. De veranderingen die digitalisering mogelijk maakt en oproept vraagt een stevige transformatie van de verschillende onderdelen binnen een domein.

Standpunt: Elk domein heeft een eigen specifieke inrichting, historie, mate van marktwerking, instituties, mensen met bepaalde kwalificaties en ideeën, internationale verbondenheid et cetera, die door digitalisering om aanpassing vragen. Digitalisering geeft andere machtsverhoudingen, andere verdienmodellen, andere scholing en leidt tot een transformatie, waarbij de kernwaarde van het domein voorop moet blijven staan.

Van de technologieleveranciers vraagt elke sector zijn eigen variant van de technologie. Software voor het onderwijs is anders dan die voor de zorg of in een bepaalde industrie. Dit gaat in voortdurende interactie en het is vanuit wetenschap en technologie hard werken om overal het gewenste maatwerk te leveren.

Bijdrage ECP: ECP is niet specifiek verbonden met een van de domeinen, maar legt desgevraagd graag verbanden en biedt ondersteuning tussen domein en technologie. Dat doet ze door het organiseren van bijeenkomsten en programma's bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs, de financiële sector, veiligheid, energie en zorg. ECP is bijvoorbeeld verbonden aan een initiatief voor een verantwoorde digitale energiemarkt en organiseert al zeven jaar ontmoeting tussen techniek, bestuur en de zorg via het platform Zorg & ICT.

ECP

Platform voor de
InformatieSamenleving

www.ecp.nl

Digitale randvoorwaarden

Ontwikkeling: door alle sectoren en toepassingen zijn er een aantal randvoorwaarden nodig die voldoende op orde moeten zijn om het primaire proces te laten bloeien: veiligheid, vaardigheden van mensen, overeenstemming over normen en waarden (ethiek), onderlinge afspraken, infrastructuur. Al deze randvoorwaarden krijgen in de informatiesamenleving een digitale vertaling: cybersecurity, digitale vaardigheden, ethiek en digitalisering, standaardisatie, digitale infrastructuur.

Standpunt: er is specifieke aandacht nodig voor de ontwikkeling van digitale randvoorwaarden. Dit vraagt soms nieuwe partijen; bedrijven die voor fysieke beveiligers zorgen zijn meestal niet in staat cybersecurity medewerkers te leveren. Het ontwikkelen van randvoorwaarden loopt door de domeinen heen en er kan dan ook veel van elkaar geleerd worden. De overheid heeft er vaak een stimulerende of leidende rol omdat het efficiënt is de randvoorwaarden in gemeenschappelijkheid te ontwikkelen.

Bijdrage ECP: Hier ligt de inhoudelijke kracht van ECP. Al jaren zijn er programma's op het gebied van digitale vaardigheden en menselijk kapitaal, digitale veiligheid en vertrouwen en ethiek en digitalisering. In die programma's werken verschillende publiek-private partijen actief samen en wordt veel bereikt. Huidige programma's zijn: [Human Capital Agenda ICT \(HCA ICT\)](#), [Digivaardig in de Zorg](#), [Platform ethiek en digitalisering](#), [Veiliginternetten.nl](#), [Platform Internet Veiligheid \(PIV\)](#), [Online Trust Coalitie \(OTC\)](#) et cetera.

Politiek en digitalisering

Ontwikkeling: Na de tijdelijke commissie Digitale toekomst, waar de directeur van ECP onderdeel van mocht zijn, wordt digitalisering steviger in de politiek verankerd. Bestuurlijk is digitalisering een moeilijk te temmen onderwerp omdat het van iedereen is, maar toch ook specifieke kennis vraagt en omdat het een *'new kid on the block'* is in vergelijking met politieke thema's als landbouw of arbeid. Aandacht ervoor is echter hard nodig, zowel om de boven beschreven ontwikkelingen, alsook om de politieke consequenties die digitalisering met zich meebrengt: rond autonomie van burgers, over de soevereiniteit van de staat, over de macht van de grote technologiebedrijven, de rol van digitaal in verkiezingen en media.

Standpunt: ECP vindt integraal beleid belangrijk. Digitalisering vraagt een intelligente wisselwerking tussen vakdepartementen en de drie voor digitalisering verantwoordelijke departementen EZK, BZK en JenV. Het is belangrijk ambtelijke en politieke scheidslijnen niet te kopiëren naar de buitenwereld, maar integraal en gericht op maatschappelijke opgaven te werken. Uiteraard op basis van een goede kennisbasis en samenwerking met partijen uit bedrijfsleven, wetenschap, en maatschappij.

Bijdrage ECP: ECP betreft al jaren politici bij haar activiteiten. Oud ECP-voorzitters als Roger van Boxtel en Frank Heemskerk en huidige voorzitter Tineke Netelenbos hebben een politieke signatuur. Al jaren nemen politici, van alle gezindte, deel aan de verschillende vormen van dialoog die binnen het platform plaatsvinden. ECP zal vanuit haar neutrale positie en met haar maatschappelijk verbonden netwerk de politiek graag blijven ondersteunen. Zo heeft ze in samenwerking met andere partijen de [Digitale Binnenhof Academy](#) opgericht om Kamerleden te voorzien van kennis over digitale ontwikkelingen.

Meer info:

[ECP Jaarplan 2021](#)

[ECP.nl](#)